

Inventarisatie onderzoeksideeën rond COVID-19 (10)(2e) (10)(2e)

Achtergrond: In de afgelopen maand is een brede inventarisatie gedaan binnen het RIVM van interessante onderzoeksvragen die bij de experts leven rond COVID-19. Maar liefst 125 ideeën werden door (10)(2e) (10)(2e) verzameld, afkomstig uit alle Centra van het instituut.

Uit de inventarisatie blijkt dat er veel energie is, en in de volle breedte van de expertise van het RIVM meegedacht wordt over onder andere de bestrijding van het virus, epidemiologie, testen, de gevolgen van de door het virus en de maatregelen ontstane crisis op gezondheid, welzijn, arbeid, duurzaamheid en gedrag, het stimuleren van het zich houden aan gedragsregels etc. Ook zijn er vragen geformuleerd over doorsnijdende onderwerpen als e-health, global health, data en de verhouding tussen experts en het vertrouwen van de maatschappij.

De vragen zijn rijp en groen door elkaar, en er zijn dubbelingen. Sommige vragen zijn groot, en de beantwoording vergt veel inzet. Andere vragen bevatten slechts een idee om bijvoorbeeld de bestaande cohortstudies nader te analyseren of vragenlijstonderzoeken beperkt uit te breiden om ze ook voor COVID-19 relevant te maken. Er zijn ook interessante domeinoverstijgende vraagstukken genoemd, bijvoorbeeld daar waar mogelijke risicofactoren als weer en klimaat en veehouderij op de epidemiologie nader bekeken zouden kunnen worden door Centra van zowel Clb, VenZ als M&V.

Proces: De DR heeft op 21 april op grond van een door (10)(2e) (10)(2e) ingediend voorstel ingestemd met een clustering van de vragen langs drie lijnen: Een eerste categorie vragen is met name (maar niet alleen) voor het Clb relevant en gaat over COVID-19 op zich. Hiervoor zou een brede claim bij VWS voor de hand liggen. Een tweede categorie betreft vragen die vooral op VenZ-terrein liggen, en een plek moeten krijgen in een claim rond de nieuwe VTV en de gedragsunit. Een derde categorie betreft vragen binnen een aantal voor het RIVM als geheel belangrijke thema's. Deze laatste zouden ofwel binnen bestaande opdrachten ofwel met kleinere nieuwe budgetten aangepakt kunnen worden.

Bijgaand document bevat een clustering van alle vragen in deze drie hoofdcategorieën, gemaakt door ondergetekende. Daarnaast is een poging gedaan daaronder nog een onderverdeling te maken door vragen die samenhangen bij elkaar te zetten in meerdere thema's. Deze onderverdeling is geen doel op zich en uiteraard afhankelijk van allerlei keuzes die net zo goed anders kunnen uitpakken.

Eerst zullen de indieners van vragen teruggekoppeld krijgen wat er met hun vragen gaat gebeuren. Vervolgens is het zaak om de vragen te combineren met andere lijsten die circuleren, waaronder de lijst met zaken die door de COVID-19-crisis in de knel komen en de lijst met dingen die al gebeuren rond COVID-19 zonder dat daar nieuw extern budget voor is geregeld. Het opgeschoonde resultaat van die exercitie moet dan uitmonden in beknopte claims bij VWS en eventueel andere departementen, die na een positief signaal vervolgens met onze eigen experts achter de vragen verder uitgewerkt kunnen worden.

Discussiepunten:

- Welke categorieën en vragen daarin moeten meegenomen worden in de claim die door het Clb wordt voorbereid?
- Welke proces moet er plaatsvinden binnen het Clb?
- Welke vorm krijgt de claim (uitgebreid-beknopt, focus op het RIVM zelf of op samenwerking met externe partijen, focus op het belang van de kennisbasis of niet, etc.)?
- Hoe wordt recht gedaan aan de 'domeinoverstijgende energie' die de vragen laten zien?

(10)(2e) (BDR), 7 mei 2020

Nr	Korte Titel	Centrum	Initiatiefnemer (naam med)
Categorie 1: COVID-19 beter beheersen en begrijpen			
1a COVID-19 MECHANISMEN EN TESTEN			
8	Kunnen we 'real-time' inzicht verschaffen in de mmuniteit (IgG/IgM) tegen COVID-19 bij zwangere vrouwen in Nederland als proxy voor de algemene bevolking?	EPI	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (mede aan
49	Hoe kenmerkt zich de serologie na een COVID-19-infectie?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
51	Waarom wordt de ene persoon heel ziek en de andere niet? Is hier een biologische verklaring voor, bv andere receptoren? En wat verklaart bv de verschillen bij kinderen vs volwassenen?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
57	Wat is de humane long epitheel respons tegen COVID-19 corona virus ?	IDS	(10)(2e)
58	Kunnen we aan de hand van het COVID-19-genoom de ziekte-ernst voorspellen?	IDS	(10)(2e) (10)(2e)
62	Kan het microbiom in de luchtwegen de ontwikkeling van een aspergilloseinfectie in de longen bij patiënten met ernstige COVID-19-infectie op de IC voorspellen?	IDS	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
64	Wat is de inmmunrespons na een COVID-19-infectie?	IIV	(10)(2e) (10)(2e)
65	Kunnen immunologische biomarkers geïdentificeerd worden om te begrijpen en te voorspellen wie van de COVID-19-patiënten ernstig ziek wordt?	IIV	(10)(2e) (10)(2e)
66	Zijn er naast de beschermende effecten ook negatieve effecten van COVID-19-antistoffen, zoals ook beschreven voor bv RSV?	IIV	(10)(2e) (10)(2e)
67	Kunnen we een geschikt diermodel opzetten voor immunologisch onderzoek en evaluatie van vaccins ?	IIV	(10)(2e) (10)(2e)
119	Wat is de blootstelling van huisideren aan COVID-19?	Z&O	(10)(2e)
50	Wat zijn de effecten van genpolymorfise in de COVID-19-receptor ACE-2 op de bescherming tegen het virus?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
105	Hoe lang kan het COVID-19-virus overleven op voedsel en voedsel-verpakkingsmaterialen? En hoe lang op gebruiksartikelen?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e)
63	Wat is de waarde van speekselmonsters voor detectie en kwantificering van COVID-19 en antilichamen en de aanwezigheid van secundaire infecties, mimicrobioom en cytokine-profiel van de immuunrespons?	IDS	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
121	Kunnen we dmv 'binary mixture modellen' de serologie voor COVID-19 verbeteren?	Z&O	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
59	Wat zijn de effecten van behandeling en preventie tbv COVID-19 op andere luchtweginfecties ? 1	IDS	(10)(2e) (10)(2e)

60	Wat zijn de effecten van behandeling en preventie tbv COVID-19 op andere luchtweginfecties ? 2	IDS	(10)(2a) (10)(2e)
61	Wat zijn de effecten van behandeling en preventie tbv COVID-19 op andere luchtweginfecties ? 3	IDS	(10)(2a) (10)(2e)
1b COVID-19 RISICOFACTOREN			
41	Zijn rokers kwetsbaarder voor COVID-19?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
89	Wat kunnen we leren over risicofactoren voor COVID-19 bij ouderen door koppeling van gegevens over klachten, optreden en beloop met het Doetinchem-cohort van enkele duizenden ouderen met 30 jaar voorgeschiedenis?	VPZ	(10)(2e)
90	Wat kunnen extra bloedafnames binnen het Doetinchem-cohort zeggen over verspreiding van het virus en de immunologische respons?	VPZ	(10)(2e)
91	Wat kan een verbinding van Nederlandse cohortstudies met COVID-19-statistieken vertellen over de relaties tussen risicofactoren en beloop van een COVID-19-infectie?	VPZ	(10)(2e)
92	Wat zijn risicofactoren voor COVID-19 bij jong-volwassenen zoals kan blijken uit extra vragen in het PIAMA-geboortecohort (deelnemers die nu 23-24 jaar oud zijn)	VPZ	(10)(2e)
93	Wat zijn risicofactoren voor COVID-19 en gevolgen van een infectie bij ouderen zoals zou blijken uit het EPIC-NL-cohort?	VPZ	(10)(2e)
94	Wat kan heranalyse van een subset van het Doetinchem-cohort zeggen over de invloed van overgewicht (en immuunsysteem en SES) op het verloop van een COVID-19-infectie?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2a)
20	Welke persoonskenmerken dienen mee te wegen bij het toewijzen van schaarse middelen?	G&M	(10)(2a) (10)(2e)
1c COVID-19 EN EFFECT VAN OMGEVINGSFACTOREN			
3	Wat is de invloed van weer/klimaat en luchtverontreiniging op begin, de ernst en het verloop van de COVID-19-uitbraak?	DMG	(10)(2a) (10)(2e)
9	Welke omgevingskenmerken hangen samen met ernstig verloop van en sterfte door COVID-19?	EPI	(10)(2a) (10)(2e)
69	Verandert de kans op epidemieën in een veranderend klimaat?	MIL	(10)(2a) (10)(2a)
84	Welke milieufactoren spelen een rol bij de bevinding dat Q koorts en COVID-19 hotspots in dezelfde geografische regio plaatsvinden?	VLH/MNS	(10)(2a) (10)(2e) & (10)(2e)
85	Wat zijn de relaties tussen veehouderij, luchtkwaliteit en COVID-19?	VLH/MNS	(10)(2a) (10)(2e) & (10)(2e)

86	(welke rol speelt luchtkwaliteit in kansen op verspreiding en het krijgen van COVID-19?	VLH/MNS	(10)(2e) (10)(2e) & (10)(2e)
123	Hoe vindt blootstelling aan COVID-19 plaats door blootstelling aan aerosolen, en kan dat gemeten en gemodelleerd worden?	Z&O	(10)(2e) / (10)(2e) (10)(2e)
124	Kunnen we de relatie tussen COVID-19 met omgevingsparameters modelleren?	Z&O	(10)(2e) (10)(2e) / (10)(2e) (10)(2e)
120	Kunnen we monitoring van afvalwater uitbreiden tbv van aantonen van resten van COVID-19?	Z&O	
125	In hoeverre kan de combinatie van ruimtelijke gegevens van locaties van potentiële besmettingshaarden en demografische kenmerken van de bevolking iets zeggen over het lokale risico op besmetting en hoe kan dit ons helpen bij een exitstrategie?	DMG	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
1d COVID-19 EN VACCINONTWIKKELING			
52	Kunnen we nieuwe testmethoden inzetten voor het vrijgeven van een COVID-19-vaccin?	GZB	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
1e COVID-19 NA GENEZING			
42	Wat is het effect van een ernstig verloop van een Corona besmetting op het risico op latere luchtwegallergieën?	GZB	(10)(2e)
24	Is er een interventie in te zetten om dmv een gezonde leefstijl de effecten van het 'post-IC-syndroom te verkleinen?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)
1f AANPASSINGEN HUIDIGE WERK CIB			
7	Impuls aanpassen regulier werk van Cib aan COVID-19. Er is nu geen tijd om hiervoor in competitie voorstellen voor in te dienen.	EPI	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
Categorie 2: Consequenties van de COVID-19-pandemie en hoe we deze bestrijden voor volksgezondheid, welzijn, milieu, duurzaam arbeid			
2a CONSEQUENTIES V EN Z - SYSTEEMNIVEAU			
13	In welke mate heeft de pandemie geleid tot het mijden van zorg en welke gevolgen heeft dit gehad voor de gezondheid van diverse groepen?	G&M	(10)(2e) (in overleg)
14	In welke mate heeft de pandemie geleid tot het niet kunnen ontvangen van zorg en welke gevolgen heeft dit gehad voor de gezondheid?	G&M	(10)(2e) (in overleg)

15	Hoe kan de COVID-19-epidemie in Nederland de sociaal-economische gezondheidsverschillen beïnvloeden, en hoe beïnvloedt het vergroten van verschillen het gedrag van mensen en daarmee weer de effectiviteit van maatregelen?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)
16	Wat is het effect van COVID-19 op de toename van gezondheidsverschillen?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)
17	Hoe kunnen we sterfte en oversterfte door COVID-19 berekenen inclusief positieve en negatieve andere effecten?	G&M	(10)(2e) (10)(2e) (in overleg met ...)
18	Wat waren de directe gevolgen van COVID-19 wat betreft zorgstatistieken?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)
23	Wat zijn de directe zorguitgaven gerelateerd aan COVID-19 en wat is de impact daarvan op de zorguitgaven voor 2020?	G&M	(10)(2e) (10)(2e) (namens Koste
25	Hoe kan bij strategische keuzes in het bestrijden en mitigeren van de COVID-19-epidemie in Nederland rekening gehouden worden met de effecten op andere (bijvoorbeeld macro-economische of sociale) indicatoren?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)
30	Wat zijn de kosten en baten van de maatregelen om de conora-crisis tegen te gaan?	G&M VPZ	(10)(2e) (in overleg me
37	Wat is de omvang van de internethandel in geneesmiddelen en wat is de invloed van de crisis daarop?	GZB	(10)(2e)
76	Wat is de omvang van gezondheidsverlies door afschaling en zorgmijding ten gevolge van de COVID-19-crisis voor een aantal voorbeelden van ziekten met hoge ziektelast? En hoe staat deze in verhouding tot COVID-19-gerelateerde ziekte/ziektelast?	SIM G&M VPZ	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
78	Wat zijn de kosten en effecten (QALYs) van de COVID-19-crisiszorg en hoe staat deze in verhouding tot de reguliere willingness-to-pay voor nieuwe behandelingen/medicijnen?	SIM/VPZ	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (ism: ...)
111	Wat is de omvang van gezondheidsverlies door afschaling en zorgmijding ten gevolge van de COVID-19-crisis voor een aantal voorbeelden van ziekten met hoge ziektelast?	VPZ en G&M	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
112	Wat zijn de kosten en baten van de maatregelen om de COVID-19-crisis tegen te gaan.	VPZ en G&M	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
2b CONSEQUENTIES MAATREGELEN VOOR VOLKSGEZONDHEID EN WELZIJN			
27	Wat is het effect van COVID-19 op kwetsbaarheid en onder kwetsbare ouderen?	G&M	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
35	Heeft de crisis effect op het sociale gedrag van mensen en beklijft dat?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
36	Stoppen er tijdens de crisis meer mensen met roken of zorgt het voor een intensiever rookgedrag?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
40	Wat is de invloed van de crisis op de mentale en algemene gezondheid?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)

47	Wat is de invloed van de crisis op het plannen en bespreken van behandelplannen met patiënten?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
54	Wat is het effect van verschillen in leestijden thuis op de biologische klok (social jetlag) van jongeren in relatie tot schoolprestaties en gezondheid?	GZB	(10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e) (10)(2e)
55	Zijn er risico's voor mensen en kinderen die tijdens de crisis meer thuis klussen en daarbij mogelijk niet de juiste beschermende maatregelen nemen tegen blootstelling aan chemische stoffen?	GZB	(10)(2e)
95	Wat zijn de directe en lange termijn (positieve en negatieve) effecten van de belasting van het zorgpersoneel in ziekenhuizen tijdens de coronacrisis op het beweeg-, eet-, en slaappgedrag, het welzijn, de (mentale) gezondheid en werktevredenheid?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e)
96	Kunnen we dmv het meenemen van vragen over COVID-19 in de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 meer zeggen over de impact van COVID-19?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
104	Wat is het effect van de coronacrisis op het voedingspatroon, en welke factoren hebben daarop invloed?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
106	Wat zijn de consequenties van maatregelen op sociaal-economisch kwetsbare mensen, die meer kans hebben getroffen te worden door het virus, maar ook nadeel te ondervinden van de maatregelen?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
108	Welke consequenties hebben de maatregelen op gezondheid en welzijn voor mensen met dementie en hun mantelzorgers en kleinschalige/innovatieve vormen van dagbesteding?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e)
109	Hoe gaan thuiszorgmedewerkers en cliënten om met de verhoogde 'wisselende contacten' tijdens de pandemie en wat doet dit met beide partijen?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e)
82	Wat leert deelname aan een internationale expertgroep over hitte ons?	VLH	(10)(2e) (10)(2e)
99	Wat zijn de lichamelijke en psychosociale gevolgen voor specifieke groepen als kwetsbare ouderen, sociaal geïsoleerde individuen, expats, buitenlandse studenten etc., en hoe kunnen deze worden bestreden?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
2c CONSEQUENTIES V EN Z - BLIK OP DE TOEKOMST			
19	Hoe ziet de volksgezondheid in Nederland eruit aan het eind van 2021?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)
21	Hoe goed is het Nederlandse (volks)gezondheidssysteem voorbereid op grote crises, hoe zouden we dit kunnen meten en is met terugwerkende kracht het verschil in problemen tussen regio's en landen te verklaren?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)

22	Welk belang hechten Nederlanders aan preventie en zorg, en hoeveel mogen we er aan uitgeven (Willingness-to-Pay)?	G&M	(10)(2e) (in overleg met (10)(2e))
48	Heeft de crisis impact op de inrichting van de zorg?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
83	Welke mogelijke sociaal-economische-(geo)politieke effecten zijn er op de (middel)lange termijn van keuzes die we nu maken?	VLH	(10)(2e) (10)(2e)
107	Welke impact heeft de corona-crisis op de Hoofdlijnakoorden en wat zouden vervolgstappen kunnen zijn tbv houdbaarheid van het zorgstelsel?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e)
110	Hoe vangen de net opgerichte netwerken integrale ouderenzorg de COVID-19-crisis op en welke lessen kunnen we daaruit leren voor de toekomst?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e)
75	Wat zijn de effecten van COVID-19 op gezondheid en zorg in brede zin, nu en in de toekomst?	RIVM-breed	(10)(2e)
2d CONSEQUENTIES VOOR MILIEU EN DUURZAAMHEID, PRODUCTVEILIGHEID			
116	Wat is het effect van de toename in het gebruik van antibacteriele doekjes en gels op bv astma, allergieën en bacteriën?	VSP	(10)(2e) (10)(2e)
117	Wat is het nut en wat zijn de effecten van op grote schaal desinfecteren van openbare ruimtes?	VSP	(10)(2e) (10)(2e)
122	Wat is het blootstellingsrisico van het verhoogde gebruik van (hand) desinfectiemiddelen en wat leert dit voor een volgende pandemie?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e)
114	Wat zijn de effecten van het gestegen gebruik van schoonmaakmiddelen en desinfectiemiddelen (strikt genomen 'biociden') op mens en milieu?	VSP	(10)(2e) (10)(2e)
115	Is het gebruik veranderd van bijvoorbeeld antidepressiva, antihistaminica, antibiotica en eventueel (illegaal) chloroquine, en wat is de invloed op mens en milieu, in het bijzonder de drinkwaterkwaliteit?	VSP	(10)(2e) (10)(2e)
2e GEDRAG, LEEFSTIJL EN ARBEID			
26	Wat zijn de effecten van COVID-19 en de maatregelen op werkenden die thuiswerken en werkenden in de zorg?	G&M	(10)(2e)
29	Welke impact heeft het thuiswerken op fysieke en mentale gezondheid?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)
45	Worden desinfectiemiddelen op de juiste manier gebruikt en is er sprake van gebruik van middelen die niet zijn toegelaten? Ontstaat er als nasleep ook smetvrees?	GZB	(10)(2e)

80	Hoe proberen mensen die in een vitale sector werken en daarbij binnen 1,5 meter met collega's moeten samenwerken of klantcontact hebben, veilig hun werk uit te oefenen onder de social distancing maatregel die is genomen om besmetting te verkleinen en wat leert dat ons voor andre crises?	VLH	(10)(2e)
87	Wat zijn de langetermijneffecten van de pandemie op gedrag? Hoe leven mensen de richtlijnen na, en hoe hangt dat samen met ervaren risicoperceptie?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
88	Wat zijn de gevolgen van COVID-19 op gezondheidsuitkomsten en leefstijl?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e)
103	Wat zijn de effecten van het thuiswerken tijdens de COVID-19-crisis op het leefstijlgedrag (bewegen, eten, slapen), het (sociaal, fysiek en mentaal) welzijn en gezondheid, en de productiviteit?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e)
118	Wat is de invloed van percepties van de COVID-19-pandemie en andere relevante sociaal-psychologische factoren op de mate waarin mensen de aanbevolen gedragingen vertonen en op hun gezondheid/welzijn tijdens de pandemie?	VSP	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

Categorie 3: Kansen voor doorbraken op thema's die RIVM en opdrachtgevers belangrijk vinden

3a COVID-19: UNIEKE KANS VOOR MILIEUONDERZOEK

2	Wat zijn de positieve gezondheidseffecten van (mogelijke) verbetering van de luchtkwaliteit tijdens de COVID-19-crisis?	DMG	(10)(2e) (10)(2e) (10)(10)(2e)
4	Wat is het effect van langtermijnblootstelling aan fijnstof op sterfte, gezondheid en medische consumptie?	DMG	(10)(2e) (10)(2e)
6	In hoeverre verschilt de luchtkwaliteit in maart 2020 met die van de jaren daarvoor?	DMG, MIL	(10)(2e)
68	Wat zijn de geluidsniveaus rond Schiphol tijdens de COVID-19-crisis?	MIL	(10)(2e) (10)(2e)
70	Kunnen we ook tijdens de COVID-19-crisis de luchtkwaliteit langs drukke wegen modelleren?	MIL	(10)(2e) (2e)
71	Wat is het effect van de verminderde uitstoot (wegverkeer, luchtvaart, industrie) op de luchtkwaliteit?	MIL	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
72	Wat is het effect van de verminderde uitstoot voor luchtkwaliteit, stikstofdepositie, CO2-emissies (en geluid)	MIL	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
73	Is de samenstelling van fijnstof veranderd tijdens de crisis?	MIL	(10)(2e) (10)(2e)
74	Wat is het effect van de maatregelen op ultrafijnstof?	MIL	(10)(2e)
5	In hoeverre verschillen de geluidskaarten van weg- en treinverkeer met die van eerdere jaren?	DMG, MIL	(10)(2e)

3b DATA EN INFORMATIE

79	Hoe verandert het verplaatsingsgedrag van groepen mensen rond een (besmettings-) incident en kunnen smartphone-, satelliet- en verkeersdata een dergelijk incident signaleren?	VLH	(10)(2e) (10)(2e)
56	Kunnen we zendmastgegevens van telecomproviders gebruiken voor contactopsporing, met behoud van privacy?	I&V/LCI & IVO/SIM	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
81	Hoe kan blootstelling aan een virus bij bewegende personen worden vastgesteld?	VLH	(10)(2e) (10)(2e)
10	Waren er in deze crises voldoende belangrijke én actuele data beschikbaar? Waren die er realtime? Zo nee, is dat wel wenselijk? Wat moet daartoe geregeld worden? Is aanpassing van wetgeving en registraties nodig, waardoor gebruik van secundaire data gemakkelijker wordt?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)
12	Hoe kan de informatievoorziening van het RIVM rond een crisis gemoderniseerd worden (midden in de samenleving)?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)
1	Kunnen we er zorg voor dragen dat alle data die het RIVM in het kader van COVID-19 genereert en/of verzamelt als FAIR data beschikbaar komen?	CIOO, SIM	(10)(2e)
11	Kunnen we als RIVM een RVM betrouwbare, transparante bron zijn voor data en informatie afkomstig van verschillende bronnen?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)

3c E-HEALTH

97	Wat was er nodig om de grote toename tijdens de COVID-19-pandemie van zorg op afstand mogelijk te maken: Hoe werd dit ervaren, wat waren belemmeringen en bevorderende factoren en wat kunnen we daarvan leren voor na de pandemie?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e)
98	Wat is de impact van COVID-19 op e-health en welke lessen kunnen we hieruit trekken die mogelijk de verdere implementatie kunnen bevorderen?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e)
53	Zorgt de crisis voor een versnelling in het aanbieden van andere vormen van onderwijs?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
28	Hoe zijn beeldbellen in bv ggz en huisartsengeneeskunde door patiënt en zorgverlener ervaren, en wat leert dat ons over de mogelijke gunstige rbederre uitrol van deze behandelvorm in de toekomst?	G&M	(10)(2e) (10)(2e)

3d EXPERTISE, COMMUNICATIE EN VERTROUWEN VAN DE MAATSCHAPPIJ

39	Wat is de invloed van de crisis op het vaccinatieprogramma en gaat de vaccinatiebereidheid omhoog?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
----	--	-----	-------------------

34	Wat valt er te leren over nepnieuws en interpretaties van nieuws, verschillen tussen landen, wie in de lead is en hoe nieuws wordt gestuurd?	GZB	(10)(2e)
38	Hoe verloopt het vertrouwen van de burger in het RIVM gedurende de crisis en daarna?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
102	Hoe ontwikkelt inwonersparticipatie zich in de crisisperiode, welke ondersteuningsbehoefte zijn hierbij voor netwerkpartners en inwoners mbt informatie- en kennisbehoefte en welke lessen kunnen we trekken om participatie in de toekomst goed te ondersteunen?	VPZ	(10)(2e) 0/2 (10)(2e) en (10)(2e)
113	Kan de boodschap voor het publiek (over COVID-19) in tijden van onzekerheid beter worden overgebracht door meer gebruik te maken van "anekdotische aanwijzingen", "gezond verstand" en de empirische kanten van de wetenschap?	VPZ, SIM	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

3e GLOBAL HEALTH / INTERNATIONALE AFSTEMMING

31	Wat leert deze pandemie ons voor de invulling van een samenhangend global health-beleid?	G&M,VPZ	Mariska/Nikkie/Daniel
32	Zorgt de crisis voor meer of minder globalisering ?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)

Categorie 4: OVERIG

33	Wat is de invloed van de crisis op de energietransitie, de eiwittransitie en de mobiliteitstransitie?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
77	Welke andere informatie dan COVID-19-gerelateerde informatie is in een situatie als deze, waarin de hele gezondheidszorg overhoop ligt, nodig om OMT/CMT te voorzien van volledige informatie voor goede besluitvorming over de gehele gezondheidszorg?	SIM/G&M/VPZ	(10)(2e) 10/2e (10)(2e) (ism) 0/2
43	Wat is het nut van voorraden geneesmiddelen en hulpmiddelen voor crises als deze?	GZB	(10)(2e) (10)(2e)
44	Hoe ontwikkel je een integrale internationale signalering voor medische producten van slechte kwaliteit?	GZB	(10)(2e)
46	Welke initiatieven worden in de EU en daarbuiten genomen om om te gaan met de hogere vraag naar medische hulpmiddelen?	GZB	(10)(2e)
100	Wat kan er worden geleerd vanuit Coronacrisis tav de intensievere regionale samenwerking van het RIVM?	VPZ	(10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e)

101 Wat kan er worden geleerd van hoe het RIVM samen heeft gewerkt met haar netwerkpartners en waar zijn kansen tot verbetering?

VPZ

(10)/(2a) 10/2a (10)/(2b) en 10/3a